

Nefndasvið Alþingis
b.t. Kristjönu Benediktsdóttur
Alþingi
150 Reykjavík

26.11.2009

Tilv. 40.11
ÖB/ef

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn, 116. mál

Vísað er til bréfs til Landspítala, dags. 12. nóvember sl. um ofangreint efni.

Í umsögn Landspítala um drög að frumvarpi til laga um heilbrigðisstarfsmenn, dags. 7. ágúst 2009, voru gerðar athugasemdir við nokkur ákvæði draganna. Í frumvarpinu sem nú er til meðferðar og lagt hefur verið fyrir Alþingi, þ.e. 116. mál, hefur verið tekið tillit til athugasemda spítalans að miklu leyti. Þó vill spítalinn leggja áherslu á þær athugasemdir sínar sem ekki voru teknar til greina við síðustu meðferð málsins og er vísað í meðfylgjandi umsögn þar að lútandi.

Virðingarfyllst,
f.h. forstjóra,

Ólafur Þaldursson
framkvæmdastjóri lækninga

Umsögn um frumvarp til laga um heilbrigðisstarfsmenn

Athugasemdir við einstaka greinar frumvarpsins

II. KAFLI

Löggiltar heilbrigðisstéttir.

8. gr.

1. mgr.

Í málsgreininni er fjallað um löggildingu sérfræðigreina almennt og um löggildingu nýrra sérfræðigreina. Rétt þykir að aðgreina umfjöllun um löggildingu sérfræðigreina annars vegar og veitingu sérfræðileyfis hins vegar, sem fjallað er um í 2. mgr. en heiti greinarinnar á einungis við um það sem fjallað er um í 2. mgr. Lagt er til að efni 1. mgr., þ.e. löggilding sérfræðigreina, verði í sérstakri lagagrein sem beri heitið „*löggilding sérfræðigreina*“.

Tilteknar heilbrigðisstéttir, t.d. innan lyflæknisfræða, hjúkrunarfræða og ljósmóðurfræða, hafa nú þegar gert það að skilyrði að viðkomandi heilbrigðisstarfsmaður stundi tiltekinn hluta af sínu sérfræðinámi með formlegum hætti á Landspítala. Því þykir rétt að taka sérstaklega fram í ákvæðinu að ráðherra hafi samráð við Landspítala þegar kveða skal á um löggildingu sérfræðigreina, eða að bæta við málsgreinina „aðrar stofnanir eftir atvikum“.

11. gr.

2. mgr.

Í fyrri athugasemdum Landspítala komu fram tillögur um að í ákvæði um tímabundið starfsleyfi yrði kveðið á um tímamörk tímabundins starfsleyfis. Frumvarpið gerir nú ráð fyrir að reglugerð verði sett um framkvæmd ákvæðisins. Til að leggja áherslu á mikilvægi þess að reglugerðin kveði skýrt á um tímamörk og önnur skilyrði tímabundins starfsleyfis er lagt til að 2. mgr. verði svohljóðandi: „*Nánari ákvæði um skilyrði tímabundins starfsleyfis og framkvæmd ákvæðisins skal setja í reglugerð.*“

III. KAFLI

Réttindi og skyldur heilbrigðisstarfsmanna.

14. gr.

Undanfarin misseri hafa starfsmenn Landspítala orðið varir við mikla aukningu á hótunum og ofbeldi af hálfu sjúklinga sem beinist að starfsmönnum. Tilvik af þessu tagi eru eins og gefur að skilja mjög erfið viðureignar og er ekki að finna ákvæði í lögum sem fjalla um tilvik af þessu tagi, þ.e. réttarstöðu heilbrigðisstarfsmanna í aðstæðum þar sem öryggi hans og/eða lífi er ógnað. Lagt er til að í greinina verði bætt við ákvæði um að heilbrigðisstarfsmönnum sé rétt að skorast undan störfum sé öryggi þeirra, heilsu eða lífi ógnað. Tillaga að slíku ákvæði er svohljóðandi (viðbót við ákvæðið): „*Heilbrigðisstarfsmanni er heimilt að skorast undan störfum sem stangast á við trúarleg eða siðferðileg viðhorf hans, enda séu störfin ekki framkvæmd í*

lækningaskyni. Jafnframt er heilbrigðisstarfsmanni heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir sé öryggi hans, heilsu eða lífi stefnt í öyggjandi hættu.

16. gr.

2. mgr.

1. mgr. er ætlað að tryggja að aðstoðarmenn og nemar hafi næga hæfni og þekkingu og fái nauðsynlegar leiðbeiningar til að inna af hendi störf sem þeim er falið að sinna. Ákveði ráðherra að setja reglugerð um framkvæmd ákvæðisins þykir rétt að ráðherra fái umsögn frá aðilum sem best eru til þess fallnir að meta hæfni og þekkingu aðstoðarmanna og nema og þær leiðbeiningar sem nauðsynlegar teljast í þessu sambandi. **Pví er lagt til að 2. mgr. kveði einnig á um að ráðherra fái umsögn einnig frá viðkomandi menntastofnun og eftir atvikum öðrum aðilum.**

19. gr.

1. mgr.

Ef gengið er út frá því að málsgreinin eigi einungis við um vottorð, álitssgerðir, yfirlýsingar og skýrslur um sjúklinga, sem eru þá formlegur hluti sjúkraskrár, eru ekki gerðar aðrar athugasemdir en þær, að skýrar mætti kveða á um að svo væri. Hér má því varpa þeirri spurningu fram hvort hér sé eingöngu verið að fjalla um gögn sem í heild falla undir skilgreininguna „sjúkraskrá“. Orðin „álitssgerðir“, „faglegar yfirlýsingar“ og „skýrslur“ geta hins fjallað um annað en sjúklinga og má skilja málsgreinina sem svo. Í þeim tilvikum er óhæft að leggja þá kvöð á heilbrigðisstarfsmenn sem rita slíkt að einungis sé ritað um það sem „þeir vita sönnur á“. Ritsmíðar heilbrigðisstarfsmanna, t.d. í formi skýrslna um stjórnun eða vísindi, fjalla oft og tíðum um vangaveltur, möguleika og margt annað en staðreyndir sem unnt er að færa sönnur á og eru með öllu óviðkomandi sjúkraskrár einstakra sjúklinga.

Lagt er til að málsgreinin verði endurskoðuð með tilliti til þessa eða nafni greinarinnar verði breytt í: Vottorð, álitssgerðir, faglegar yfirlýsingar og skýrslur sem fjalla um sjúkratilfelli og verða hluti af sjúkraskrá.

22. gr.

Ekki er ljóst hvað átt er við með *alvarlegum forföllum* í ákvæðinu og er það ekki skýrt í athugasemdum við greinina. Þannig má velja því upp hvort að heilbrigðisstarfsmanni sé skylt að veita fyrstu aðstoð þrátt fyrir að hann muni með því stofna sjálfum sér í lífshættu. Kjósi hann að gera það ekki mætti telja það brot á lögum. Siðareglur heilbrigðisstétta, t.d. lækna, taka á slíkum atriðum og þykir það fullnægjandi. Lagt er til að greinin verði endurskoðuð með tilliti til þessa. **Tillaga að málsgrein er: „Heilbrigðisstarfsmanni ber, sé hann nærstaddur eða sé til hans leitað, að veita fyrstu nauðsynlegu aðstoð í skyndilegum og alvarlegum sjúkdóms- eða slysatilfellum, í samræmi við menntun sína og þjálfun, nema þeim mun alvarlegri forföll hamli. Heilbrigðisstarfsmanni er heimilt að skorast undan aðgerðum sé öryggi hans, heilsu eða lífi stefnt í öyggjandi hættu.“**

26. gr.

Ekki verður séð hvers vegna heilbrigðisstarfsmanni, sem náð hefur 76 ára aldri og hefur fulla færni til að reka eigin starfsstofu, sé bannað með lögum að gera slíkt. **Lagt er til að bætt verði við ákvæðið svigrúmi til að veita heilbrigðisstarfsmanni leyfi eftir 76 ára aldur, svo framarlega sem viðkomandi hefur fulla færni til.**

29. gr.

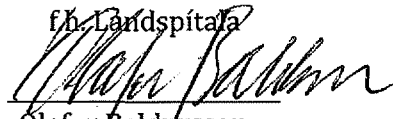
1. mgr.

Færst hefur í vöxt að erlendir heilbrigðisstarfsmenn sækji um starfsleyfi/starfsheiti á Íslandi án þess að þeir hyggist starfa hér á landi. Fái þeir starfsleyfi/starfsheiti hér á landi tryggir slík afgreiðsla þeim réttindi í öðrum Evrópulöndum. Sem dæmi má nefna að um tíma var mikið um umsóknir af þessu tagi frá norskum bæklunarlæknum sem komu aldrei hingað til lands til starfa. Eðlilegra er að sótt sé um viðkomandi leyfi í heimalandinu eða landinu þar sem námið fór fram

eða þar sem viðkomandi hyggst starfa. Talsverð vinna er fólgin í að fara yfir gögn sem fylgja umsóknunum og þarf heilbrigðisráðuneytið gjarnan að leita til læknadeildar Háskóla Íslands og/eða Landspítala í slíkum málum. Því er lagt til að ákvæðið verði endurskoðað með tilliti til þessa. Tillaga að orðalagsbreytingu er svohljóðandi (feitletrað): „.....og gagnkvæma viðurkenningu starfsleyfa, **enda hafi viðkomandi heilbrigðisstarfsmaður verið ráðinn til starfa á Íslandi.**“ Einnig er lagt til að orðunum “...getur sett nánari.....” í 2. mgr. verði breytt ísetur nánari...

Landspítala, 26. nóvember 2009

f.h. Landspítala

Ólafur Baldursson

framkvæmdastjóri lækninga